

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 BÁSTI ANDREA:
LEGENDÁK ÁRNYÉKÁBAN
- 3 ELEK JÓZSEF:
OKTÓBERI GONDOLATOK
- 4 CSOBÁDY CSILLA:
HITTEL, REMÉNNYEL, SZERETETTEL
A SZLOVÁKIAI MAGYAR KÖZÖSSÉGÉRT.
BESZÉLGETÉS VODA ZSÓFIÁVAL,
A POZSONYI MAGYAR SZAKKOLLÉGIUM
ÚJ IGAZGATÓJÁVAL
- 7 SCHULCZ PATRIK:
AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS
ÉS A MUNKAERŐPIACI
ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG
- 9 FODOR LÁSZLÓ:
A PEDAGÓGUS ÉS A TANULÁS
- 13 VANYA BARBARA:
A MOTIVÁCIÓ MINT
A TANULÁS HAJTÓEREJE
- 18 CSICSAY ALAJOS:
EÖTVÖS JÓZSEF
FELEDHETETLEN ÉRDEMEI
- 20 HEVERDLE PÉTERNÉ KÖNCSE KRISZTA:
PETŐFI SÁNDOR VERSEINEK
FOLKLORIZÁCIÓJA FELVIDÉKI
NÉPDALOKBAN (2. RÉSZ)
- 25 SÖNFELD MÁTYÁS:
A ZENEBATYU ÉLMÉNYPROGRAM
AZ ÓVODÁBAN ÉS AZ
1-2. OSZTÁLYBAN (5. RÉSZ)
- 28 BEZÁNYI-THURÓCZY FLÓRA:
A MODERN TÁRSASJÁTEKOK
BEARANYOZHATJÁK AZ ISKOLAI
ÓRÁK UTÁNI KÖZÖS IDŐT!
HÉT (+1) TÁRSASJÁTÉK, AMI REMEK
VÁLASZTÁS GIMNÁZIUMI
TÁRSASJÁTÉKOS DÉLUTÁNOKRA
- 31 TÓTH TAR ÉVA:
AZ EMBER ÉS A TERMÉSZET – VAGYIS
A TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRGYAK
TÖMBÖSÍTETT OKTATÁSA (4. RÉSZ)
- 36 CSICSAY ALAJOS:
GONDOLKODNAK-E A NÖVÉNYEK?
- 38 BALOGH KINGA:
A LÉGZÉS FONTOSSÁGA
A HELYES TESTTARTÁS TÜKRÉBEN

ELEK JÓZSEF

OKTÓBERI GONDOLATOK

Nézem a falinaptár lapjait és bejegyzem a következő hetek fontos teendőit – mert én még hiszek a papíralapú memóriafrissítésben –, és kicsit megáll a kezem a tizedik hónapnál. Október. Milyen véletlen, hogy három, forradalmi felhanggal megtöltött történelmi esemény is éppen erre a hónapra esik! Mintha nemzeti ünnepeink nem férnének el egy naptári évben, hát legyen egy olyan hónap, amikor egyszerre beszélhetünk hősiességről, önfeláldozásról, szabadságszeretetről – legyen az aradi vértanúk emléknapja, az 1956-os, mai napig is sok tisztázatlan kérdést felvető forradalom vagy a sokak által elfeledett őszirózsás forradalom.

Nem egy diákkal, hanem néhány kollégámmal történt meg az eset, amikor véletlenszerű eszmefuttatásába beleszaladtam. A tanárban döbbenet hallgattam logikus fejtegetését, miszerint a forradalom és a szabadságharc teljesen felesleges volt, mert végül egy sokkal rosszabb helyzetbe került az ország. Hiába ontotta vérét a nemzet. Először nem tudtam eldönteni, kollégám vajon viccelődik-e, de rá kellett jönnöm, hogy nemcsak a millió szövetségi kapitány hazája vagyunk, de legalább annyi amatőr történész is él a környezetünkben. Igen, a véleménynyilvánítás szabadságával mindenki élhet, de úgy éreztem, kiállok a 12 pont, az áprilisi törvények és a honvédseregek zászlói alá beálló polgárok mellett, hogy érveljek a szabadságeszmények, a polgári társadalom szükségessége mellett. Bevallom, nem értem el sikert.

Ma már az ötvenes évek képmutató, hazug rendszerét is nehéz érzékeltetni. Sajnos, a történelem felületes értelmezése nem ad magyarázatot arra, hogyan mert Magyarország szembeszállni a Szovjetunióval, miért nem hagyták a politikusokra az ország ügyét, hogy – Márai után szabadon idézve – miért olyan fontos a szabadság. Az még érthető, hogy egy Török Ignác vagy Damjanich János katonaeMBERként többször is szembenézett a halállal, de a gépkocsivezető Szabó bácsi, az orvostanhallgató Tóth Ilona vagy a kiskorú Mansfeld Péter miért vette a bátorságot, hogy ne akarja elfogadni a világ egyik legerősebb hadseregének fölényét?

Hiábavaló volt az áldozat? Cinikusan megköszönhetjük Haynaunak, hogy kaptunk több csokornyai hőst, vértanút, akiknek a viselkedése, emléke tartotta a lelket az embereken, és a hatalomnak, amely időnként elég tehetetlennek bizonyul, meg kellett hajtania a fejét. Bizony, a húsz évvel későbbi kiegyezést az osztrák történészek magyar sikernek könyvelik el. Ahogy a szovjetrendszer sem állt fenn örökké, 1956 máig is él, sőt, a forradalom kultusza csak erősödött a múlt évek során. A demokratikus átalakulás, a rendszerváltás sima lefolyása talán éppen annak köszönhető, hogy ne ismétlődjön meg a múlt.

Személy szerint október 6-án csendesen visszavonulok, van úgy, hogy egy levet társaságában. Mondjuk, Damjanich János búcsúoraival, amiket feleségének címzett. Mindig lenyűgöz ez a hatalmas ember, aki a csatatéren olyan volt, mint egy gőzhenger, halála előtt pedig, magával nem is törődve, Csernovics Emília-nak írt csodálatos sorokat.

És ha valakiben mégis felmerülne, hogy október hőseinek felesleges volt az áldozatvállalása, azoknak küldöm Deák Ferenc gondolatát: „Az igaz ügyért küzdeni még akkor is kötelesség, midőn már sikerhez nincsen remény.” Nem vitatkozom vele. Mégiscsak ő a haza bölcse.